

циганските групи от Централна Южна България Е. Иванова и В. Кръстев отбелязват, че при “кардарашите”, “лингurarите”, “мечкадарите”, “фичерите” момчетата се омъжват още на 12–14 години, а момчетата с 1–2 години по-големи. Малко по-голяма е възрастта за женене при “тракийските калайджии” и циганите от субгрупата “лахо” – 16–17 години за момчетата и отново 1–2 години повече за момчетата¹³⁹. Е. Марушиакова и В. Попов посочват като нормална възраст за създаване на семейство при “кардарашите”, “рударите” и част от “йерлиите” 15–16 години за момчето, а за момчето 2–3 години повече. При уседналите “йерлии” възрастта е малко по-ниска – 13–14 години за момчето и 15–16 за момчето¹⁴⁰. При теренните проучвания информаторите също дадоха сведения за тази утвърдена в цялата общност практика, базирайки се основно на собствените си наблюдения и житейския си опит. Техните данни съвпадат с тези на изследователите¹⁴¹.

Почти всички изследователи отбелязват съществуването на т.нар. “детски бракове” между 8–9-годишни деца. Ниската брачна възраст при циганите не е само резултат от ранната зрялост на индивидите. Тя има в известна степен и роля на регулатор за запазване установените морални норми и изисквания на общността. От една страна, омъжването на момчето още със самото му съзряване като жена гарантира опазването на неговата непорочност, на която изключително много се държи. От друга страна, ниската възраст способства за по-лесното адаптиране на младото момиче към порядките в новия дом съобразно отредения му статут и роля в семейството – “взимаме ги малки, за да може да свикнат с нас и с начина на живот в семейството ни; да се научат на нашите порядки”¹⁴². За момчето

¹³⁹ **Иванова, Е., В. Кръстев.** По дългия път на живота... Живот с другите. СЗ, 2006, с. 224

¹⁴⁰ **Марушиакова, Е., В. Попов.** Циганите в България. С., 1993, с. 182.

¹⁴¹ При теренните проучвания представители от метагрупата на “кардарашите” свидетелстваха, че обичайна практика е да омъжват момчетата на 12–13-годишна възраст, а момчетата обикновено са с 2–3 години по-големи. След сватбата те живеят заедно, но не консумират брака си до физиологичното си съзряване – “тогава това (*консумирането на брака*) си идва естествено”.

¹⁴² Информаторка от “кардараши” – гр. Левски (48 г.)